

Силабус навчальної дисципліни
«Екологія нафтогазової галузі»

Спеціальність	Без обмежень за спеціальностями інституту
Освітня програма	Без обмежень за освітніми програмами інституту
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	2 курс, 3, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	4
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 20 год.
	Практичні (семінарські, лабораторні) - 20 год.
	Самостійна робота - 80 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Кафедра	Кафедра прикладної екології та природокористування, ауд 109П, https://nupp.edu.ua/page/kafedra-prikladnoi-yeekologii-ta-prirodokoristuvannya.html
Викладач	Чухліб Юлія Олександрівна, старший викладач
Контактна інформація викладача	nning.chukhlibyo@nupp.edu.ua
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	аудиторія 109П відповідно до графіку

Мета навчальної дисципліни – набуття студентами теоретичних та технологічних знань про методи, технології та прилади, що підвищують екобезпеку нафтогазових родовищ та комунікацій, навчити студентів правильно оцінювати стан екологічної безпеки території; сформувані у студентів наукові знання про сучасний стан та рівень антропогенного навантаження спричинений об'єктами нафто-газової галузі, а також вміння вибору методів захисту довкілля, які забезпечують екологічну безпеку даних промислових об'єктів. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами в нафто-газовій галузі.

Результати вивчення навчальної дисципліни:

- Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.
- Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.
- Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.
- Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.
- Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

Передумови для навчання

Вивчення дисципліни базується на знаннях одержаних у результаті вивчення таких навчальних дисциплін, як «Вступ до фаху», «Загальна екологія (та неоекологія)», «Ландшафтна екологія», «Техноекологія», «Інженерна геологія», «Основи гірничого виробництва», «Геологія нафти і газу», «Фізика нафтогазових пластів», «Технологія розробки та видобування нафтових та газових родовищ». Оскільки базисом для викладання даної дисципліни є вчення про біосферу (з урахуванням всіх її складових), знання умов та чинників формування екологічної небезпеки, шляхів та засобів зниження або запобігання негативного впливу на людину і довкілля, соціально-економічні аспекти проблеми захисту довкілля забезпечуючими дисциплінами можна вважати

переважну більшість дисциплін усіх циклів підготовки бакалавра.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Організація і управління охороною навколишнього середовища на підприємствах нафтогазової промисловості. **Тема 2.** Екологічна характеристика нафтогазовидобувного виробництва. **Тема 3.** Джерела техногенного впливу в нафтовій промисловості. **Тема 4.** Заходи по охороні надр і довкілля в процесі розбурювання нафтових родовищах. **Тема 5.** Нафтовий газ як джерело забруднення навколишнього середовища. Факельні установки. **Тема 6.** Інтенсифікація видобутку нафти. **Тема 7.** Моніторинг нафтового забруднення.

Сторінка курсу на платформі Moodle

Розміщено: робоча програма дисципліни, матеріали лекцій, завдання до практичних занять, завдання для самостійної роботи студентів, питання для міжсесійного та підсумкового контролю знань
<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1943>

Рекомендовані джерела

1. Правила розробки родовищ нафти і газу: затв. наказом М-ва екології та природних ресурсів України від 15.03.2017 р. No 118. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0692-17#n13>.
2. Екологічна безпека нафтогазового комплексу у Західному регіоні: Колективна монографія / за ред. проф. Я. О.Адаменка. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2017. 284 с.
3. Теоретичні та прикладні основи економічного, екологічного та технологічного функціонування об'єктів енергетики / В. О. Артемчук, Т. Р. Білан, І. В. Білінов, Т. М. Яцишин та ін.; за ред. А. О. Запорожця, Т. Р. Білан. Київ, 2017. 312 с.
4. Хвесик М.А., Степаненко А.В., Обиход Г.О. та ін. Екологічна модернізація в системі природно-техногенної та екологічної безпеки; за наук. ред. д.е.н., проф., акад. НААН України М.А. Хвесика. К.: Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2016.– 455 с.
5. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 р. No 2059-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2059-19>.
6. СОУ 73.1.-41-11.00.01-2005. Природоохоронні заходи під час споруджування свердловин на нафту та газ. Режим доступу: <https://www.geo.gov.ua/wp-content/uploads/2021/05/gstu-sporudjennia-sverdlovin.pdf>

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 70 балів, за результатами підсумкового контролю 30 балів; мінімальна сума балів, що дозволяє студенту бути атестованим з дисципліни – 60 балів.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі дисципліни.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Мах кількість балів
Робота на лекції	20
Виконання завдань на практичному занятті	50
Залік	30
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	

64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно
1 - 34	F	

Політики навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій і практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Рішення практичних завдань повинно демонструвати ознаки самостійності виконання здобувачем такої роботи, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на практичних і лекційних заняттях є обов'язковою, важливою також є їх участь в обговоренні всіх питань теми. Пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

Більш детальну інформацію щодо компетентностей, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=1943>

Силабус затверджено на засіданні кафедри «Прикладної екології та природокористування»
02 серпня 2022 р. Протокол № 1